

Exacte en Natuurwetenschappen

Call for proposals

Groen II

Op weg naar een grensverleggende en toekomst-georiënteerde systeemverandering in land- en tuinbouw

2017

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Achtergrond	1
1.2	Beschikbaar budget	1
1.3	Geldigheidsduur call for proposals	2
2	Doel	3
3	Richtlijnen voor aanvragers	6
3.1	Wie kan aanvragen	6
3.2	Projectconsortium, private en publieke partners	6
3.3	Wat kan aangevraagd worden	7
3.4	Voorwaarden voor matching	8
3.5	Wanneer kan aangevraagd worden	9
3.6	Het opstellen van de aanvraag	9
3.7	Specifieke subsidievoorwaarden	9
3.8	Het indienen van een aanvraag	11
4	Beoordelingsprocedure	13
4.1	Procedure	13
4.1.1	Ontvankelijkheid van de aanvragen	13
4.1.2	Beoordeling van projectaanvragen	14
4.1.3	Besluit	14
4.2	Criteria	15
5	Contact en overige informatie	17
5.1	Contact	17
5.1.1	Inhoudelijke vragen	17
5.1.2	Technische vragen over het elektronisch aanvraagstelsel ISAAC	17
5.2	Overige informatie	17
6	Bijlage(n)	18

---

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Het kabinet heeft Agri&Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen aangewezen als topsectoren. Binnen de topsectoren werken bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid inhoudelijk en financieel samen aan kennis en innovatie. De afspraken hierover zijn vastgelegd in de zogenaamde innovatiecontracten, zie voor Agri&Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen: <http://www.tki-agrifood.nl> en <http://topsectortu.nl>. Het [NWO Werkprogramma 2016-2017](#) voor de topsectoren Agri & Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen geeft een overzicht van de activiteiten die NWO in samenwerking met deze topsectoren uitvoert.

Deze call is gericht op onderzoek dat de basis legt voor een grensverleggende systeemverandering gericht op het realiseren van weerbare en integraal duurzame plantaardige en dierlijke productie ecosystemen, hogere voedselveiligheid en behoud van natuur en ecosysteem diensten in Nederland. In de call worden een aantal specifieke onderwerpen benoemd die nog niet geadresseerd zijn binnen de call "Gesloten Kringlopen- Transitie naar een circulaire economie". Op deze onderwerpen wil NWO samen met publieke en private partijen fundamenteel wetenschappelijk, pre-competitief onderzoek stimuleren en organiseren. Deze call sluit inhoudelijk aan op de kennisbehoefte vanuit het bedrijfsleven en de maatschappij. Gezien het PPS-karakter van deze call wordt matching van ten minste één private partij gevraagd, indien gewenst aangevuld met meerdere private en/of publieke partijen. De selectie zal op basis van twee criteria plaatsvinden: wetenschappelijke excellentie, en economische en maatschappelijke impact. Op deze wijze werkt NWO mee aan de uitvoering van het topsectorbeleid.

Het programma "Groen II - Op weg naar een grensverleggende en toekomst-georiënteerde systeemverandering in land- en tuinbouw" sluit aan bij volgende routes van de [Nationale Wetenschapsagenda](#): Duurzame productie van gezond en veilig voedsel, Circulaire economie en grondstoffenefficiëntie: duurzame circulaire impact, Kwaliteit van de omgeving: de waarden van natuur, landschap, bodem en milieu en de "blauwe route" Water als weg naar innovatieve en duurzame groei. Er heeft afstemming plaatsgevonden met de topsectoren Agri&Food en Tuinbouw en Uitgangsmaterialen.

1.2 Beschikbaar budget

Het beschikbare NWO-financieringsbudget voor dit programma bedraagt maximaal M€ 4. Dit bedrag wordt naar verwachting in één call uitgezet. Groen II richt zich op interdisciplinaire projecten met 2-3 promovendi en/of postdocs. De projecten zijn twee- tot vijfjarig en moeten worden uitgevoerd door kennisinstellingen in samenwerking met private en/of publieke partners. Deze partners zullen tenminste 11% van het benodigde projectbudget moeten inbrengen. De matching kan bestaan uit een cash bijdrage of een combinatie van een cash en een in-kind bijdrage (zie paragraaf 3.4).

1.3 Geldigheidsduur call for proposals

De deadline voor het indienen van aanvragen is **4 april 2017**, om 14:00 uur CE(S)T.

2 Doel

NWO stimuleert met het Groen II programma nieuwe fundamentele en pre-competitieve wetenschappelijke projecten. Zo wil NWO de kennisbasis versterken en interdisciplinair onderzoek stimuleren dat leidt tot toepasbaarheid van kennis binnen en tussen de topsectoren Agri&Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen.

De enorme schaalvergroting van de land- en tuinbouw met een sterke focus op productie-efficiëntie heeft geleid tot een toegenomen kwetsbaarheid en instabiliteit van productiesystemen en de interactie van deze systemen met de (natuurlijke) omgeving. Dit leidt steeds meer tot calamiteiten en corrigerende ingrepen van buitenaf. Voorbeelden hiervan zijn: verlies van effectiviteit, bijvoorbeeld van bestrijdingsmiddelen, natuurlijke bestuiving, bemesting of antibiotica resistentie; de noodzaak voor wettelijke verboden, bijvoorbeeld op bepaalde bestrijdingsmiddelen, snavel kappen of krulstaarten couperen; het ontstaan van ongewenste negatieve neveneffecten, zoals residuen in producten en in het milieu, verhoogd risico op ziektes in plant, mens en dier of op productiederving. Daarnaast moet rekening gehouden worden met maatschappelijke vragen, zoals het verlies van vertrouwen van de consument in voedselproducenten, bijvoorbeeld vanwege ontoereikende voorlichting of misleidende informatie over GMO's of intensieve veehouderij. Ook staat de economische levensvatbaarheid van de sector voortdurend onder druk en is het in toenemende mate moeilijker om de menskracht te vinden om het werk uit te voeren.

Op veel vlakken zal incrementele vernieuwing en optimalisatie van de bestaande productie ecosystemen ontoereikend zijn om de huidige uitdagingen het hoofd te bieden. Daarom is een grensverleggende toekomst-georiënteerde systeemverandering nodig gericht op het realiseren van weerbare en integraal duurzame plantaardige – en dierlijke productie ecosystemen, hogere voedselveiligheid en behoud van natuur en ecosysteem diensten in Nederland.

Groen II richt zich daarom op excellent wetenschappelijk onderzoek dat breder is dan de individuele disciplines. Projectvoorstellen zijn interdisciplinair, leveren bouwstenen voor een geïntegreerde benadering van de problematiek en geven blijk van een lange termijnvisie om te komen tot een innovatief en duurzaam integraal systeem voor de primaire productie. Ze leveren een brede kennisbasis en maken duidelijk hoe de uitkomsten van het onderzoek kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van dat systeem als geheel.

In deze context kunnen projecten zich ook richten op ketenvraagstukken over fytosanitaire kwaliteit en voedselveiligheid. Voor de uiteindelijke implementatie van innovatie, nieuwe technologie of een toekomstige systeemverandering waartoe het fundamentele onderzoek dat de kern uitmaakt van het Groen II programma kan leiden is draagvlak en acceptatie van de samenleving groot belang. Aanvragers worden uitgenodigd hierover na te denken en waar nodig kan wetenschappelijk onderzoek hiernaar deel uitmaken van het projectvoorstel.

Er is binnen Groen II gekozen voor een inhoudelijke focus op twee thema's met een sterke onderlinge samenhang: (1) Weerbaarheid en herstel en (2) slimme technologie. Daarbij streeft NWO er naar dat het programma complementair is aan de call '[Gesloten kringlopen - Transitie naar een circulaire economie](#)' waarin hergebruik en het sluiten van kringlopen op verschillende schaalniveaus centraal staan. Deze laatste thema's maken daarom nadrukkelijk geen deel uit van het Groen II programma.

- 1) Weerbaarheid en herstel.** Projecten binnen dit thema leveren de bouwstenen die nodig zijn om toekomstige productie ecosystemen gezonder en weerbaarder te maken voor (plotselinge) veranderingen, zoals nieuwe plagen, ziektes en klimaatverandering. Versterkte weerbaarheid en veerkracht zal bijdragen aan een duurzaam productie ecosysteem met mogelijk een hogere opbrengst en betere kwaliteit, waarbij minder gebruik wordt gemaakt van corrigerende maatregelen zoals ongewenste additieven aan voer/voeding, (dier)geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen. Deze verbetering draagt bij aan de integriteit van het natuurlijk milieu en gaat niet ten koste daarvan. Het onderzoek binnen het thema weerbaarheid en herstel kan plaatsvinden op verschillende schaalniveaus (van molecuul tot ecosysteem) en kan verbanden leggen tussen deze verschillende schaalniveaus of effecten op schaalniveaus met elkaar vergelijken. Het onderzoek kan gericht zijn op zowel plantaardige- als op dierlijke productiesystemen en op de interactie van deze systemen met de (natuurlijke) omgeving. De projecten leveren nieuwe kennis, oplossingsrichtingen en methoden om plant- en diergezondheid en dierenwelzijn te verbeteren en te waarborgen, waarbij ongewenste neveneffecten op andere aspecten van het natuurlijke systeem worden voorkomen.
- De eigenschappen en genetische diversiteit van planten, dieren en micro-organismen op en in de bodem kunnen een bijdrage leveren aan een verbeterde weerbaarheid van dieren en planten. Hiervoor is meer inzicht noodzakelijk in functies van, balans in en interacties tussen het microbiom en microflora, evenals de impact daarvan op het gehele systeem. Ook het aanbrengen van diversiteit in teelt- en houderijsystemen kan weerbaarheid en herstel van productie ecosystemen ten goede komen. Voorbeelden hiervan zijn multicropping, precisie landbouw, mixed farming en andere alternatieve productiesystemen of het diversifiëren van de bodem of van de bovengrondse insectengemeenschap.

- 2) Toepassing van slimme technologie voor weerbare productie-ecosystemen.** Slimme technologie kan duurzame oplossingen bieden voor knelpunten in bestaande productie ecosystemen en doorbraken faciliteren in de transitie naar een duurzamere aanpak door bij te dragen aan een hogere, schonere en efficiëntere productie. Slimme technologie kan bovendien een sleutelrol spelen in het borgen van voedselveiligheid en fytosanitaire kwaliteit, en een positief effect hebben op klimaat en biodiversiteit.

Projecten binnen dit thema kunnen zich richten op de vraag hoe innovatief gebruik van data en het leveren van (bouwstenen voor) technologische vernieuwing een bijdrage kan leveren aan verduurzaming van productiesystemen, voedselveiligheid en fytosanitaire kwaliteit in de keten. ICT oplossingen, verzameling, analyse en innovatieve combinatie van big data of inzet van nieuwe experimentele technieken kunnen van belang zijn. Zo maakt de toenemende snelheid van dataproductie (bijvoorbeeld multi-omics) en nieuwe data-analyse technologie het mogelijk om kennis te ontsluiten. Met behulp van technologie zoals slimme sensoren, beeldverwerkingscamera's en geïntegreerde datasystemen kan bovendien steeds meer en nauwkeuriger gemeten worden in of dichtbij het productie ecosysteem. Dergelijke technologie kan snelle identificatie en diagnostiek faciliteren van pathogenen in bodem, plant en dier. Daarnaast kan het gebruikt worden voor het vaststellen van vroege signalen, indicatoren en/of biomarkers voor ziektes, stress en problemen op verschillende schaalniveaus in het productie ecosysteem. Projecten kunnen zich verder richten op ketenvraagstukken gerelateerd aan fytosanitaire aspecten en voedselveiligheid, bijvoorbeeld met betrekking tot het volgen van en controle over (pathogene) micro-organismen in een keten of het volgen van producten in een keten.

Onderzoek binnen het slimme technologie thema heeft naast een technische ook een maatschappelijk opgave. Voor de topsectoren is het van belang om voor de lange termijn het vertrouwen in de land- en tuinbouwsectoren te behouden. Onderzoek naar maatschappelijke acceptatie van en consumenten vertrouwen in nieuwe technologie en producten kunnen daarom onderdeel van het project zijn.

Projecten hoeven zich niet te beperken tot één van de twee bovenstaande thema's, aangezien er veel voorbeelden te bedenken zijn waar de thema's elkaar raken en versterken. Inzet van slimme

(kleinschalige) precisietechnologie kan bijvoorbeeld bewerking en het berijden van de productiebodan beperken en mengteelt mogelijk maken, wat de weerbaarheid van het systeem kan versterken. Het monitoren van bio-indicatoren en vroege detectie van problemen kan instrumenteel zijn voor (besluitvorming in) plaagmanagement of bestrijding ten behoeve van weerbaarheid in een productie-ecosysteem, maar ook voor fytosanitaire – en voedselveiligheid ketenvraagstukken. Technologische oplossingen die leiden tot vermindering van emissies, verlies en ophoping van stoffen kunnen de sector versterken en tegelijkertijd biodiversiteit, duurzaamheid en weerbaarheid verbeteren. Verhoogde biodiversiteit van planten op weilanden kan de voerkwaliteit van veevoeder positief beïnvloeden, waardoor ook een bijdrage op de diergezondheid en productiviteit wordt bereikt.

3 Richtlijnen voor aanvragers

3.1 Wie kan aanvragen

Elk projectvoorstel heeft één hoofdaanvrager voor wie de voorwaarden voor indiening en subsidiëring van toepassing zijn. Daarnaast kunnen er maximaal twee mede-aanvragers zijn; voor hen gelden deze voorwaarden eveneens.

De hoofdaanvrager vraagt aan namens het projectconsortium en is verantwoordelijk voor de wetenschappelijke samenhang, de resultaten en de financiële verantwoording. Het aangevraagde budget (NWO bijdrage inclusief cash bijdrage) wordt toegekend aan (het instituut van) de hoofdaanvrager, welke verantwoordelijk is voor verdeling van de middelen over de partners conform het toegekende budget.

Als hoofdaanvrager kunnen onderzoekers optreden die aangesteld zijn bij een van de hieronder genoemde onderzoeksinstituten:

- Nederlandse universiteiten;
- NWO- en KNAW-instituten;
- het Nederlands Kanker Instituut;
- Biodiversiteits Centrum Naturalis;
- het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek te Nijmegen;
- de onderzoekers van de Dubble-bundellijn bij de ESRF te Grenoble;
- Advanced Research Centre for NanoLithography (ARCNL).
- Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut¹;
- UNESCO-IHE Institute for Water Education¹.

Hoofdaanvragers dienen:

- Gepromoveerd en/of hoogleraar te zijn;
- Een bezoldigd dienstverband te hebben voor ten minste de looptijd van het aanvraagproces en voor het onderzoek waarvoor financiering wordt aangevraagd.

Een onderzoeker kan in deze ronde niet meer dan twee aanvragen indienen, waarvan slechts eenmaal als hoofdaanvrager. Dat betekent dat zij/hij voor één aanvraag als hoofdaanvrager en voor één andere aanvraag als mede-aanvrager kan fungeren, of tweemaal als mede-aanvrager bij twee verschillende aanvragen.

3.2 Projectconsortium, private en publieke partners

Het projectconsortium dient ten minste bestaan uit één wetenschapper (met een aanstelling bij een Nederlandse universiteit of door NWO erkende onderzoeksinstituten, zie paragraaf 3.1) en één private partner. Een interdisciplinaire opzet van het consortium, met hoofdaanvrager en mede-aanvrager(s) uit verschillende wetenschappelijke disciplines, is verplicht. Minimaal één private partner is verplicht het project mede te financieren naast de NWO-financiering voor het voorgestelde project. Maar ook meerdere private en

---

¹ Onderzoekers van deze kennisinstellingen kunnen een aanvraag indienen als binnen het project wordt samengewerkt met een universiteit, blijkend uit een personele of materiële bijdrage aan het project vanuit die universiteit.

publieke partners kunnen deel uitmaken van het projectconsortium, als een combinatie van meefinancierende partijen.

Ondernemingen worden aangemerkt als private partners. Onder onderneming verstaat NWO: activiteit van een organisatorisch verband of een persoon gericht op duurzame deelname aan het economisch verkeer met behulp van arbeid en kapitaal en met oogmerk winst te behalen. Internationale private partijen kunnen ook meedoen.

Als publieke partners worden aangemerkt instellingen die niet tot de door NWO erkende onderzoeksinstellingen behoren: d.w.z. instellingen die niet zelfstandig bij NWO voorstellen mogen indienen en niet tot de categorie van private partijen behoren.

3.3 Wat kan aangevraagd worden

Indieners kunnen binnen deze call promovendi (PhD-studenten) en postdocs aanvragen. De aanstelling op het project bedraagt 2-3 jaar voor postdocs en 4 jaar voor promovendi bij een voltijd aanstelling. Postdocs moeten minimaal 0,5 fte gedurende twee jaar aangesteld worden op het project. De totale duur van het gehele project is tenminste twee jaar en niet langer dan vijf jaar. Elk project moet bestaan uit minimaal twee en maximaal drie promovendi en/of postdocs. De projecten sluiten aan op de in hoofdstuk 2 beschreven thematische focus en integreren meerdere disciplines. Alleen bij projecten van 3 projectmedewerkers (promovendi en/of postdocs) kan 1 projectmedewerker volledig aangesteld worden op onderzoek naar maatschappelijke acceptatie en/of draagvlak. Bij kleinere projecten kan onderzoek naar maatschappelijke acceptatie en/of draagvlak deel uitmaken van een werkpakket.

De NWO-financiering die aangevraagd kan worden is maximaal k€ 750. Vanwege de matchingsverplichting is het NWO financieringsdeel maximaal 89% van de totale project kosten. Elke aanvraag moet een volledige omschrijving (inhoudelijk en financieel) van het project omvatten, zowel van het deel dat NWO financiert als het matchingsdeel.

De project financiering (NWO-financiering + cash bijdrage door partners), kan enkel gebruikt worden voor:

- Tijdelijk, wetenschappelijk personeel (promovendus, postdoc) in dienst van een universiteit of een door NWO erkende kennisinstelling, die deel uitmaakt van het aanvragende consortium. Personele kosten worden gesubsidieerd in overeenstemming met de meest recente versie van het '[Akkoord bekostiging wetenschappelijk onderzoek](#)'. Voor iedere promovendus of postdoc wordt een persoonsgebonden benchfee (€5.000) toegekend ter (gedeeltelijke) dekking van bijvoorbeeld reiskosten, congresbezoek en de drukkosten van een proefschrift.
- Tijdelijk niet-wetenschappelijk personeel. Ook hiervoor geldt het 'Akkoord bekostiging wetenschappelijk onderzoek'.
- Materiële kosten die betrekking hebben op uitgaven die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het onderzoek. Kosten voor kennisoverdracht, valorisatie en instrumentarium voor het onderzoek, kunnen in beperkte mate worden begroot ten laste van de NWO-financiering. Het totaal aan materiële kosten mag niet meer dan 40% van het aangevraagde NWO-financieringsbedrag beslaan.

De duur van de aanstellingen mag de duur van de financiering die toegekend is voor het aangevraagde onderzoek nooit overschrijden.

Er kan géén subsidie worden aangevraagd voor vaste stafmedewerkers, studentassistenten, 'overhead', onderhouds- en verzekeringskosten, congresbezoek en publicatiekosten. Tevens zijn kosten voor standaard faciliteiten van de onderzoeksinstellingen of onderzoeksafdelingen van de partners (zoals algemene laboratoriumuitrusting, computeruitrusting en reguliere software) uitgesloten van financiering, evenals kosten voor management, begeleiding, coördinatie en consultancy.

3.4 Voorwaarden voor matching

In elk projectconsortium is matching van ten minste één private partij vereist. Daarnaast kunnen meerdere private en/of publieke partijen deel uitmaken van het consortium. Matching van deze partijen kan zowel cash als in-kind zijn en moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De matching bedraagt ten minste 11% van de totale projectkosten (totale projectkosten = NWO financiering + cash + in-kind).
- De cash matching bedraagt ten minste 5,6% van de NWO financiering.
- De NWO financiering is ten minste 50% van de totale projectkosten, waardoor projecten nooit groter kunnen zijn dan 1,5 M€.

Meer dan 11% matching is mogelijk, de minimale cash matching blijft in dat geval 5.6% van de NWO financiering. U kunt bij het opstellen van uw begroting gebruik maken van de rekenhulp die online beschikbaar wordt gemaakt (onderaan de webpagina van het betreffende financieringsinstrument).

Er kunnen meerdere private en publieke partners bij een projectconsortium betrokken zijn. De bijdragen van de verschillende partners mogen bij elkaar opgeteld worden. Er zijn geen vooraf ingestelde regels met betrekking tot welk type en welk deel van de matching iedere partner moet inbrengen, zolang de totale matching maar voldoet aan de bovenstaande voorwaarden.

Cash matching wordt verrekend met NWO. In-kind matching dient achteraf te worden verantwoord. NWO accepteert als in-kind matching mensuren van personeel of materiële bijdragen zoals gebruik van specifieke infrastructuur, software en toegang tot faciliteiten. Daarbij geldt wel de voorwaarde dat deze gekapitaliseerd zijn en dat ze integraal onderdeel uitmaken van het projectplan. Zie hiervoor ook bijlage 6.1 (Regeling in-kind bijdragen).

De matching van de private en publieke partners moet duidelijk blijken uit de omschrijving van het project, de planning en het budget van de aanvraag. Project management, begeleiding, coördinatie en consultancy vallen niet onder de matching. Indien publieke partners als bijvoorbeeld hogescholen, DLO of TNO eigen private financiering en de daaraan verbonden activiteiten willen inbrengen als matching, dan kan dat alleen als in-kind matching worden opgevoerd.

De bijdragen in de vorm van matching door meefinancierende partners moet de betreffende partner in een brief bevestigen. Deze brief moet in het Engels zijn opgesteld en bestaan uit een expliciete verklaring van de overeengekomen financiële of gekapitaliseerde personele en/of materiële bijdrage (in kind bijdrage). De in de brief vermelde bedragen moeten overeenkomen met de bedragen in het budget van de aanvraag. De brief moet zijn ondertekend door een tekenbevoegd persoon en op briefpapier van de partner zijn geprint. Per partner dient één brief als bijlage bij de aanvraag te worden gevoegd.

Voorwaarde bij honorering is dat de partners in een consortium agreement afspraken over o.a. vertrouwelijkheid en IP-rechten vastleggen. Dit consortium agreement dient te worden opgesteld in overeenstemming met het NWO-Raamwerk voor PPS (zie bijlage 6.2). Een toegekend project kan pas van start gaan nadat NWO het consortium agreement heeft goedgekeurd.

3.5 Wanneer kan aangevraagd worden

De deadline voor het indienen van aanvragen is **4 april 2017**, om 14:00 uur CE(S)T.

Bij het indienen van uw aanvraag in ISAAC dient u ook online nog gegevens in te voeren. Begin daarom ten minste één dag vóór de deadline van deze call for proposals met het indienen van uw aanvraag. Aanvragen die na de deadline worden ingediend, worden niet in behandeling genomen.

3.6 Het opstellen van de aanvraag

- Download het aanvraagformulier vanuit het online aanvraagstelsel ISAAC of vanaf de website van NWO (onderaan de webpagina van het betreffende financieringsinstrument).
- Vul het aanvraagformulier in.
- Sla het formulier op als pdf en upload het in ISAAC.
- Sla de brieven (in het Engels) van de consortiumpartners waarin ze concreet de aard en waarde van hun bijdrage(n) aan het project bevestigen op als pdf en upload ze in ISAAC.

De aanvraag dient opgesteld te zijn in het Engels in een standaard lettertype (minimaal 11 punten met uitzondering van literatuurverwijzingen, die mogen in een 9 punten lettertype). Vermijd verwijzingen naar externe documenten (anders dan de literatuurverwijzingen). Breng geen bookmarks aan in de pdf; dit hindert de verwerking van uw aanvraag. De pdf-documenten mogen op geen enkele wijze beveiligd zijn om een goede verwerking van uw aanvraag te garanderen.

Bij het schrijven van uw aanvraag dient u er rekening mee te houden dat de aanvraag zowel door inhoudelijke referenten wordt gelezen als een breder samengestelde beoordelingscommissie.

3.7 Specifieke subsidievoorwaarden

Algemene richtlijnen en voorwaarden

Voor aanvragen gelden de '[Regeling subsidieverlening NWO](#)' en het '[Akkoord bekostiging wetenschappelijk onderzoek](#)'.

Spelregels voor privaat-publieke samenwerking

Op verzoek van het kabinet hebben NWO, KNAW, TO2, VSNU, Vereniging Hogescholen, VNO-NCW en MKB Nederland [spelregels](#) opgesteld voor publiek-private samenwerking bij de programmering en uitvoering van fundamenteel en

toegepast onderzoek en voor intellectueel eigendom. Dit programma is PPS-variant 2 (specifieke vorm).

NWO-Raamwerk voor Publiek-Private-Samenwerking (zie bijlage 6.2)

NWO hanteert een PPS-Raamwerk voor publiek-private-samenwerking, waarin staat aan welke minimale eisen een consortium agreement dient te voldoen. Het raamwerk beschrijft het vastleggen van afspraken over de consortium governance, financiën, publicaties, intellectueel eigendom, aansprakelijkheid en geschillen. De NWO uitgangswaarden ten aanzien van intellectueel eigendom (IE) en kennisoverdracht staan in dit PPS-Raamwerk beschreven. Wat betreft IE hanteert NWO voor deze call model 1, wat inhoudt dat NWO géén mede-eigendom claimt op de IE-rechten. Binnen model 1 zijn in deze call zowel optie 1 (passende afspiegeling) als optie 2 (rechten op eigen resultaten) mogelijk.

Wanneer een onderzoeker een voorstel indient, dienen de consortium partners te bevestigen dat zij kennis hebben genomen van het PPS-Raamwerk, de NWO uitgangswaarden ten aanzien van IE en de kennisoverdrachtsregels zoals daarin beschreven. Voordat een toegekend project van start gaat, moeten de projectpartners een consortium agreement sluiten in overeenstemming met het PPS-Raamwerk.

Start project

Na honorering moeten de consortiumpartners aan een aantal voorwaarden voldoen voordat het project kan starten, te weten:

- De consortiumpartners bevestigen hun cash bijdrage en betalingsritme schriftelijk door middel van een brief aan NWO;
- De partners die een 'cash' bijdrage aan het project leveren, dienen het eerste deel van de 'cash' bijdrage aan NWO over te maken;
- De consortiumpartners stellen een consortium agreement op in lijn met het NWO Raamwerk voor PPS (zie bijlage 6.2);
- De projectleider vult de gegevens van de aan te stellen projectmedewerker in ISAAC in en uploadt het aanstellingsformulier.

Binnen een half jaar na toekenning moeten de consortiumpartners aan bovenstaande voorwaarden hebben voldaan en moet het project gestart zijn door middel van de aanstelling van de eerste projectmedewerker. Indien blijkt dat dit niet kan worden gerealiseerd, dan kan intrekking volgen van de toegekende financiering volgen.

Projectbeheer

De call Groen II sluit aan op de kennis- en innovatieagenda's van de topsectoren Agri&Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. Daarom zal NWO gedurende de looptijd van het project de voortgang monitoren namens deze topsectoren.

Het domein ENW wordt binnen NWO de penvoerder van de call Groen II en zal de toegekende projecten beheren. NWO zal toezicht houden op de voortgang en resultaten van het gefinancierde onderzoek, hierbij gebruik makend van de planning en de verwachte resultaten zoals beschreven in de aanvraag.

Open Access

Alle wetenschappelijke publicaties van onderzoek dat is gefinancierd op basis van toekenningen uit deze call for proposals dienen onmiddellijk (op het moment van publicatie) wereldwijd vrij toegankelijk te zijn (Open Access). Er zijn verschillende manieren voor onderzoekers om Open Access te publiceren. Een uitgebreide toelichting hierop vindt u op www.nwo.nl/openscience.

Datamanagement

Bij goed onderzoek hoort verantwoord datamanagement. NWO wil dat onderzoeksdata die voortkomen uit met publieke middelen gefinancierd onderzoek zo veel mogelijk 'vrij' en duurzaam beschikbaar komen voor hergebruik door andere onderzoekers. NWO wil bovendien het bewustzijn bij onderzoekers over het belang van verantwoord datamanagement vergroten. Aanvragen dienen daarom te voldoen aan het datamanagementprotocol van NWO. Dit protocol bestaat uit twee stappen:

1. Datamanagementparagraaf

De datamanagementparagraaf maakt deel uit van de onderzoeksaanvraag. Onderzoekers dienen vier vragen te beantwoorden over datamanagement binnen hun beoogde onderzoeksproject. Hij of zij wordt dus gevraagd reeds voor aanvang van het onderzoek te bedenken hoe de verzamelde data geordend en gecategoriseerd moeten worden zodat zij vrij beschikbaar kunnen worden gesteld. Vaak zullen al bij het tot stand komen van de data en de analyse daarvan maatregelen getroffen moeten worden om opslag en deling later mogelijk te maken. Onderzoekers kunnen zelf aangeven welke onderzoeksdata zij voor opslag en hergebruik relevant achten.

2. Datamanagementplan

Na honorering van een aanvraag dient de onderzoeker de datamanagement*paragraaf* uit te werken tot een datamanagement*plan*. Uiterlijk 4 maanden na honorering van de aanvraag moet dat plan via ISAAC zijn ingediend bij NWO. NWO keurt het plan zo snel mogelijk goed. Goedkeuring van het datamanagementplan door NWO is voorwaarde voor de subsidieverlening. Het plan kan tijdens het onderzoek worden bijgesteld.

Meer informatie over het datamanagementprotocol van NWO staat op:
www.nwo.nl/datamanagement.

Nagoya Protocol

Het Nagoya Protocol is op 12 oktober 2014 van kracht gegaan en zorgt voor een eerlijke en billijke verdeling van voordelen voortvloeiende uit het gebruik van genetische rijkdommen (Access and Benefit Sharing; ABS). Onderzoekers die voor hun onderzoek gebruik maken van genetische bronnen in/uit het buitenland dienen zich op de hoogte te stellen van het Nagoya Protocol (www.absfocalpoint.nl). NWO gaat er vanuit dat zij de noodzakelijke acties ten aanzien van het Nagoya Protocol nemen.

3.8 Het indienen van een aanvraag

Een aanvraag indienen kan alleen via het online aanvraagstelsel ISAAC. Aanvragen die niet via ISAAC zijn ingediend, worden niet in behandeling genomen.

Een hoofdaanvrager is verplicht zijn/haar aanvraag via zijn/haar eigen ISAAC-account in te dienen. Indien de hoofdaanvrager nog geen ISAAC-account heeft, dient hij/zij dat minimaal een dag voor het indienen aan te maken. Dit om eventuele aanmeldproblemen op tijd te kunnen verhelpen. Indien de hoofdaanvrager al een account bij NWO heeft, hoeft deze geen nieuw account aan te maken om een nieuwe aanvraag in te dienen.

Bij het indienen van uw aanvraag in ISAAC dient u online enkele aanvullende gegevens in te voeren. Ruim hier voldoende tijd voor in. In ISAAC kan alleen gebruik worden gemaakt van ASCII-tekens ("plain tekst"), het gebruik van

(structuur)formules, illustraties, cursiveringen etc. is dus niet mogelijk. Deze kunnen vanzelfsprekend wél gehanteerd worden in de aanvraag zelf.

Voor vragen van technische aard kunt u contact opnemen met de ISAAC helpdesk, zie paragraaf 5.1.2.

Het is mogelijk om maximaal drie personen aan te geven die u niet geschikt acht om uw voorstel te beoordelen (ook wel 'non-referees' genoemd). Dit kunnen zowel onderzoekers zijn, als vertegenwoordigers van private en publieke partijen. De namen van deze non-referees kunt u invoeren in het aanvraagstelsel.

4 Beoordelingsprocedure

4.1 Procedure

Er is géén vooraanmelding. NWO stelt een onafhankelijke beoordelingscommissie in die alle aanvragen behandelt. De beoordelingscommissie zal bestaan uit gerenommeerde, onafhankelijke onderzoekers vanuit de relevante wetenschappelijke disciplines en vertegenwoordigers vanuit de private en maatschappelijke sector.

De beoordelingscommissie brengt advies uit aan het bevoegd bestuur binnen NWO² over de beoordeling en prioritering van de projectvoorstellen. Bij de totstandkoming van dit advies kunnen, bij gelijke hoge kwaliteit van de projectvoorstellen, beleidsmatige overwegingen een rol spelen, zoals de realisatie van een afgewogen invulling van het programma of een redelijke spreiding van de projecten over het door het programma bestreken onderzoeksveld. Het bevoegd bestuur binnen NWO besluit over de subsidietoewijzing.

De '[NWO-Gedragscode belangenverstrengeling](#)' is van toepassing op alle personen, inclusief het personeel van NWO, die betrokken zijn bij de beoordeling en besluitvormingsprocedure van deze call.

NWO voorziet alle uitgewerkte aanvragen van een kwalificatie. Deze kwalificatie wordt aan de aanvrager bekend gemaakt bij het besluit over al dan niet toekennen van financiering. Voor meer informatie over de kwalificaties zie: <http://www.nwo.nl/kwalificaties>.

4.1.1 Ontvankelijkheid van de aanvragen

De eerste stap in de beoordelingsprocedure is een toets of de aanvraag in behandeling genomen kan worden. Hiervoor worden de voorwaarden zoals beschreven in hoofdstuk 3 van deze call for proposals toegepast.

NWO neemt geen aanvragen in behandeling waarop één of meer van de volgende aspecten van toepassing zijn:

- de aanvraag is niet correct of onvolledig ingevuld en de aanvrager heeft niet, of niet op tijd, voldaan aan het verzoek een gecorrigeerde aanvraag in te dienen;
- de aanvraag is niet in de Engelse taal;
- de hoofdaanvrager voldoet niet aan de omschrijving zoals gegeven in paragraaf 3.1;
- het consortium voldoet niet aan de omschrijving zoals gegeven in paragraaf 3.2;
- wat wordt aangevraagd voldoet niet aan de omschrijving zoals gegeven in paragraaf 3.3;
- de matching voldoet niet aan de gestelde voorwaarden zoals gegeven in paragraaf 3.4;

---

² In 2017 kent NWO een nieuwe organisatiestructuur met een centrale Raad van Bestuur en een viertal domeinbesturen. (<http://www.nwo.nl/actueel/nieuws/2015/hoofdlijnen-nieuw-nwo-bekend.html>). Zodra formeel bekend is wat het "bevoegd bestuur" is voor dit financieringsinstrument, zal dit worden gepubliceerd op de betreffende subsidiepagina.

- de aanvraag is niet in overeenstemming met het doel en de thema's van deze call;
- de aanvraag is niet ingediend via ISAAC;
- de aanvraag is na de deadline ingediend;
- het project kan niet binnen zes maanden na toekenning van de subsidie starten.

Wanneer correctie van de aanvraag mogelijk is, zal de aanvrager de gelegenheid krijgen om haar/zijn aanvraag binnen 48 uur aan te passen. Als de aanvraag binnen de gestelde tijd niet is gecorrigeerd, wordt de aanvraag niet in behandeling genomen. Gecorrigeerde aanvragen zullen na goedkeuring alsnog in behandeling worden genomen.

4.1.2 Beoordeling van projectaanvragen

De beoordeling bestaat uit twee fasen.

Fase 1: Referentenadviezen en wederhoor.

Voor elk voorstel brengen ten minste twee internationale referenten een advies uit aan de hand van de geldende criteria. Aanvragers krijgen de gelegenheid schriftelijk te reageren op de adviezen van de referenten.

Fase 2: Beoordeling door de beoordelingscommissie.

De beoordelingscommissie gebruikt de aanvragen, de commentaren van de referenten en het wederhoor om te komen tot een onafhankelijke beoordeling van de aanvragen. De rol van de beoordelingscommissie verschilt van die van de referenten omdat deze, in tegenstelling tot de referenten, alle aanvragen, referentencomentaren en wederhoren ziet. Daarom kan de beoordelingscommissie tot een andere beoordeling komen dan de referenten. De leden van de beoordelingscommissie bediscussiëren alle aanvragen aan de hand van de geldende criteria (zie paragraaf 4.2) tijdens een vergadering. Dit leidt tot een beoordelingsadvies voor iedere aanvraag en een advies tot prioritering van alle aanvragen.

4.1.3 Besluit

Het bevoegd bestuur binnen NWO neemt een besluit over de te honoreren voorstellen, gebaseerd op het advies van de beoordelingscommissie. Het bevoegd bestuur binnen NWO behoudt zich het recht voor om niet al het beschikbare budget in te zetten, afhankelijk van het aantal en de kwaliteit van de aanvragen.

Om in aanmerking te komen voor financiering, dient zowel de originaliteit en wetenschappelijke kwaliteit van het voorstel (crit. A) als het potentieel voor economische en maatschappelijke impact (crit. B) minimaal zeer goed te zijn.

De datamanagementparagraaf in de aanvraag wordt niet beoordeeld en derhalve ook niet meegewogen in de beslissing om een aanvraag al of niet toe te kennen. Zowel de referenten als de commissie kunnen wel advies geven met betrekking tot de datamanagementparagraaf. Na honorering van een aanvraag dient de onderzoeker de paragraaf uit te werken in een datamanagementplan. Aanvragers kunnen hierbij gebruik maken van het advies van de referenten en commissie. Het project kan van start gaan zodra het datamanagementplan is goedgekeurd door NWO.

januari 2017	Call wordt gepubliceerd
4 april 2017	Deadline indiening voorstellen
april - augustus 2017	Raadplegen referenten
augustus 2017	Inwinnen wederhoor indieners.
september 2017	Beoordelingscommissie beoordeelt en prioriteert de projectaanvragen
oktober 2017	Besluit bevoegd Bestuur NWO
oktober 2017	NWO informeert aanvragers over het besluit

4.2 Criteria

De aanvragen worden beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- A. Originaliteit en wetenschappelijke kwaliteit;
- B. Potentieel voor maatschappelijke en economische toepassing.

Deze twee criteria wegen even zwaar in de beoordeling en prioritering. NWO gebruikt scores op een schaal van 1 (excellent) tot 9 (ontoereikend). Per criterium wordt één cijfer gegeven. Om in aanmerking te komen voor financiering, dient zowel de wetenschappelijke kwaliteit van het voorstel (crit. A) als het potentieel voor economische en maatschappelijke impact (crit. B) minimaal zeer goed te zijn.

A. Originaliteit en wetenschappelijke kwaliteit

- Originaliteit en innovatief karakter, potentie voor excellente, pre-competitieve, en mogelijk interdisciplinaire wetenschappelijke bijdragen; mogelijke bijdrage aan systeemvernieuwing; ontwikkeling van nieuwe kennis en/of concepten, of baanbrekende methoden en technieken;
- Wetenschappelijke kwaliteit van het voorstel: doelstellingen, benadering en methoden, doelmatigheid en haalbaarheid;
- Wetenschappelijke kwaliteit van het consortium: multi- en interdisciplinaire samenwerking binnen en tussen deelprojecten in het onderzoek; nationale en internationale inbedding, publicaties, expertise, en toegang tot benodigde apparatuur en faciliteiten.

B. Potentieel voor maatschappelijke en economische toepassing

- Potentieel voor maatschappelijke en economische meerwaarde. In deze call, met 11% private/publieke bijdrage, ligt de nadruk op het maatschappelijk belang zoals beschreven in het doel van deze call en de onderliggende thema's. Daarnaast is er een economisch belang voor de private consortium partners;
- Uitzicht op praktische toepasbaarheid van de beoogde onderzoeksresultaten. Het gaat hier nadrukkelijk om het potentieel voor toepassing op zowel korte als lange termijn. Bij toepassing op lange termijn (jaren ná de project periode) dient het perspectief duidelijk te zijn beschreven;

- Meerwaarde van de Publiek-Private-Samenwerking: interactie en samenwerking tussen onderzoekers en private en publieke partners in het consortium;
- Mate waarin de aanvraag past bij het doel en de thema's van deze call (zie hoofdstuk 2), inclusief mate van verbinding tussen disciplines. Mate waarin de aanvraag aansluit bij de benodigde lange termijn visie, systeemaanpak zoals beschrijven in de doelstelling van de call, evenals de doelstellingen van de topsectoren;
- Urgentie van het voorgestelde onderzoek met het oog op het in deze call beschreven doel van het onderzoek.

5 Contact en overige informatie

5.1 Contact

5.1.1 Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen over Groen II en deze call for proposals neemt u contact op met:

Dr. Jelte Wouda

T: +31 (0)70-3440687

Email: alwgroen@nwo.nl

5.1.2 Technische vragen over het elektronisch aanvraagstelsel ISAAC

Bij technische vragen over het gebruik van ISAAC kunt u contact opnemen met de ISAAC helpdesk. Raadpleeg eerst de handleiding voordat u de helpdesk om advies vraagt. De ISAAC helpdesk is bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur op telefoonnummer 0900-696 47 47. Helaas ondersteunen niet alle buitenlandse providers het bellen naar 0900-nummers. U kunt uw vraag ook per e-mail stellen via isaac.helpdesk@nwo.nl. U ontvangt dan binnen twee werkdagen een reactie.

5.2 Overige informatie

Bijlagen:

- 6.1 Regeling in-kind bijdragen door private en (semi-)publieke partijen
- 6.2 NWO Raamwerk voor Publiek-Private-Samenwerkingen (PPS)

6 Bijlage(n)

6.1 Regeling *in-kind* bijdragen door private en (semi-)publieke partijen

Definities

Private partijen

Ondernemingen worden aangemerkt als private partners. Onder onderneming verstaat NWO: activiteit van een organisatorisch verband of een persoon gericht op duurzame deelname aan het economisch verkeer met behulp van arbeid en kapitaal en met het oogmerk winst te behalen. Internationale private partijen kunnen meedoen, alle toegezegde financiële en materiële bijdragen dienen echter in euro te worden vermeld en voldaan.

(Semi-)publieke partijen

Als publieke partners worden aangemerkt instellingen die niet tot de door NWO erkende onderzoeksinstituten behoren (i.e. instellingen die niet bij NWO voorstellen mogen indienen zoals TNO en DLO) en niet tot de categorie van private partijen behoren.

Bepalingen

1. Mogelijkheid tot deelname door private partijen en (semi-)publieke partijen met *in-kind* bijdragen

Private partijen en (semi-)publieke partijen participeren doorgaans in NWO onderzoeksprogramma's door middel van een financiële contributie aan het programma- dan wel projectbudget.

In de NWO projecten kunnen private en (semi-)publieke partijen participeren met een (gedeeltelijke) *in-kind* bijdrage onder de volgende voorwaarden:

- De private en publieke partners in het projectconsortium dienen naast de NWO-financiering gezamenlijk 11% van de projectkosten bij te dragen in deze call. Bijdragen van private en publieke partijen kunnen zowel cash als *in-kind* zijn. In cash bijdragen worden verrekend met NWO.
- *In-kind* bijdragen moeten:
  - essentieel zijn voor het project;
  - opgenomen zijn in de door NWO goedgekeurde begroting van de onderzoekskosten van de projectaanvraag waarin de private dan wel (semi-) publieke partij participeert;
  - vallen binnen één van de onder 3 vermelde kostencategorieën.

2. Committering

Indien een externe partner zal participeren in het onderzoeksproject met een (gedeeltelijke) *in-kind* bijdrage zoals hierboven omschreven, zal deze (private of publieke) partij zich voor de betreffende *in-kind* bijdrage plus eventuele financiële (cash) bijdrage aan het NWO-project committeren.

3. In te brengen *in-kind* bijdragen

In een onderzoeksproject mogen door private en publieke partijen als *in-kind* bijdragen worden ingebracht de volgende rechtstreeks aan het onderzoeksproject

toe te rekenen en door de externe private of publieke partij gemaakte kosten (zie ook bepaling 1):

- Loonkosten, met dien verstande dat wordt uitgegaan van een uurloon, berekend op basis van het jaarloon bij een volledige dienstbetrekking volgens de kolom loon voor de loonbelasting van de loonstaat, verhoogd met de wettelijke dan wel de op grond van een individuele of collectieve arbeidsovereenkomst verschuldigde opslagen voor sociale lasten, en van 1650 productieve uren per jaar. Hierover mag een opslag worden opgevoerd voor overige algemene kosten, groot ten hoogste 50% van de hierboven bedoelde loonkosten. Het hieruit volgende aan het project toe te schrijven uurtarief, inclusief de genoemde 50% opslag voor algemene kosten, is gemaximeerd op € 100. Project management, begeleiding, coördinatie en consultancy vallen niet onder de matching.
- Kosten van te verbruiken materialen, hulpmiddelen en software(licenties) die direct verband houden met project, gebaseerd op de oorspronkelijke aanschafprijzen.
- Gebruik van apparatuur en machines:
  - Kosten van aanschaf en gebruik van machines en apparatuur, met dien verstande dat wordt uitgegaan van de aan het project toe te rekenen afschrijvingskosten, berekend op basis van de oorspronkelijke aanschafprijzen en een afschrijvingstermijn van tenminste vijf jaar; kosten van consumables en onderhoud tijdens de gebruikperiode.
  - Kosten van aanschaf en gebruik van machines en apparatuur die niet uitsluitend voor het project zijn aangeschaft, worden slechts als projectbijdragen op de voet van het hier bovenstaande naar rato in aanmerking genomen, indien een sluitende urenverantwoording per machine respectievelijk van de apparatuur aanwezig is.
  - *In-kind* bijdragen in de vorm van korting op de normale aanschafprijs in het economisch verkeer (list-prijs) van machines en apparatuur. De korting dient dan minimaal 25% van de listprijs te bedragen. De kosten die ten laste gebracht worden van het apparatuur budget van het project bedragen dan de listprijs verminderd met die korting.
  - *In-kind* bijdragen in de vorm van het beschikbaar stellen van software.

4. Verantwoording van *in-kind* bijdragen

Private en publieke partijen dienen hun *in-kind* bijdragen aan NWO te verantwoorden middels een opgave van ingebrachte kosten, te verstrekken aan NWO binnen drie maanden na afloop van het onderzoeksproject waaraan de *in-kind* bijdrage is geleverd. De aanvraag tot vaststelling van de *in-kind* bijdrage dient tegelijkertijd met de aanvraag tot subsidievaststelling door de academische partner(s) te worden ingediend, vergezeld van een gezamenlijke inhoudelijke eindrapportage. Indien de te verantwoorden *in-kind* bijdrage hoger is dan k€ 125 dient een accountantsverklaring te worden aangeleverd. In andere gevallen volstaat een schriftelijke verklaring dat de ingebrachte *in-kind* inspanningen daadwerkelijk aan het project toe te schrijven zijn.

Indien de private of publieke partij die zich met een *in-kind* bijdrage aan een onderzoeksproject heeft gecommitteerd en (een deel van) deze *in-kind* bijdrage uiteindelijk niet inbrengt dan wel niet kan verantwoorden, zal NWO deze partij factureren voor (dit deel van) de *in-kind* bijdrage zodat de totaal toegezegde bijdrage gestand wordt gedaan.

6.2 NWO-Raamwerk voor Publiek-Private Samenwerking

Versie 25 januari 2012

Dit Raamwerk maakt een onderscheid tussen

- een consortium = alle partijen die in een programma met elkaar samenwerken
- de rechtspersoon = de juridische vorm die men voor de samenwerking kiest, en
- het initiële eigendom van de IE-rechten, dat kan liggen bij verschillende configuraties van partijen die in het consortium deelnemen (zie 3).

Het Raamwerk heeft geen betrekking op consortia die werken met Europese subsidies, vanwege de specifieke voorwaarden die de EU kan stellen. Wel is het Raamwerk geheel in lijn met de Europese staatssteunregels.

1. Structuur van het Consortium Agreement

Een consortium agreement bestaat *in ieder geval* uit de volgende delen :

- Opsomming van de consortiumpartners en hun wettelijke vertegenwoordiger.
  - Preambule waarin de overwegingen worden gegeven om te komen tot een consortium agreement en informatie over het project. Hier ook de doelstellingen die de ondertekenaars van het agreements gezamenlijk beogen te bereiken.
1. Een artikel met definities van de gebruikte termen.
  2. Een artikel waarin wordt verwezen naar een bijlage met het projectplan, de projectorganisatie, en verdere projectgegevens.
  3. Een artikel dat de governance van het consortium regelt.
  4. Een artikel dat de financiën van het consortium regelt.
  5. Een artikel over het vrijgeven van publicaties.
  6. Een artikel dat de omgang met vertrouwelijke gegevens en informatie regelt.
  7. Een artikel dat de omgang met intellectueel eigendom regelt, uit te splitsen naar achtergrondkennis, onderzoeksresultaten (voorggrondkennis) en de verlening van licenties, aangevuld met een Annex waarin de rechten en plichten en bijbehorende tijdslicenties van partijen ten aanzien van octrooiaanvragen en octrooicommercialisering staan.
  8. Een artikel over het uitsluiten van aansprakelijkheid.
  9. Een artikel over het oplossen van wanprestatie.
  10. Een artikel over het wijzigen van de consortium agreement, inclusief de bijlage over het project.
  11. Een artikel over het beslechten van geschillen.
  12. Een artikel over het inwerking treden van de consortium agreement en de duur van de werking ervan.
  13. Een artikel over hoe om te gaan met voortijdige beëindiging.

Toelichting

Ad 3

Onder dit artikel moeten in ieder geval bepalingen worden opgenomen voor:

- de verplichtingen van de consortiumpartners.
- de uitwisseling van informatie en de rapportageverplichtingen, intern en extern.
- het uittreden van bestaande en toetreden van nieuwe leden.

Ad 4

Een optie is om onder dit artikel een regeling op te nemen over het uitbesteden van werkzaamheden aan derden.

Ad 11

Opnemen dat het gaat om een overeenkomst naar Nederlands recht. Afgesproken moet worden wat de bevoegde rechtbank is in het geval van een geschil. Een optie is om onder dit artikel de mogelijkheid van mediation op te nemen.

Ad 12

Een optie is om onder dit artikel een bepaling op te nemen welke artikelen tot wanneer na afloop van de overeenkomst van kracht blijven.

2. Uitwerking governance

De governance van PPS'en is afhankelijk van de omvang en de complexiteit. De simpelste vorm is een universitair project met financiering door één publieke subsidieverlener en co-financiering van een of meerdere private partijen. De governance wordt in zo'n geval bepaald door de voorwaarden van de publieke subsidieverlener, zolang de publieke subsidieverlener en de universiteit(en) meerderheidsfinancier in het project zijn. Bij andere verhoudingen zijn speciale afspraken nodig.

In het geval van een samenwerkingsprogramma bestaande uit meerdere onderzoeksprojecten, of een PPS met meerdere programma's/thema's/flagships etc. kunnen meerdere lagen van governance nodig zijn. Voor de bovenste laag worden termen gebruikt als General Assembly, Supervisory Board, Steering Group, Executive Board, etc. Op het programmatische niveau worden termen gebruikt als Programme Committee, Flagship Captains, etc. Hieronder bevinden zich de projecten. De taken van de diverse governance-onderdelen worden vastgelegd in het Consortium Agreement.

3. NWO-beleid inzake intellectueel eigendom

Versie 27 november 2014

NWO heeft in haar beleid inzake intellectueel eigendom voor publiek private samenwerking (PPS) twee IE-modellen opgenomen, die als kader dienen voor de IE-afspraken over de resultaten van door NWO gesubsidieerd PPS-onderzoek. Het belangrijkste verschil tussen de twee IE-modellen is, dat NWO bij toepassing van IE-model 1 géén mede-eigendom claimt op de IE-rechten, en bij toepassing van IE-model 2 wel. Voor beide IE-modellen geldt, dat aan het percentage van de private bijdrage IE-rechten zijn gekoppeld. Daarbij gaat het steeds om de situatie waarin de eigendom op de resultaten van rechtswege toekomt aan de uitvoerende onderzoekspartij, als werkgever van de onderzoeker die de vinding heeft gedaan

In elke NWO Call for Proposals wordt, voor zover sprake is van PPS, aangegeven welk IE-model van toepassing is. Met inachtneming van het aldus door NWO gegeven kader voor de IE-afspraken stellen partijen een consortiumovereenkomst op. Uiterlijk 6 maanden na honorering dient een door partijen ondertekende consortiumovereenkomst beschikbaar te zijn.

IE-model 1

In geval van toepassing van IE-model 1 geldt verder dat in de Call for Proposals tevens wordt aangegeven of optie 1 dan wel optie 2 geldt:

In optie 1 is het vertrekpunt dat de aanspraak op het claimen van IE-rechten op de resultaten van het onderzoek toekomt aan alle partijen. In de consortiumovereenkomst verdelen de projectpartijen vervolgens de IE-rechten op deze resultaten, op een wijze die een passende afspiegeling vormt van hun werkpakketten, bijdragen en respectieve belangen. Als gevolg van deze verdeling zullen juridische eigendomsoverdrachten later in het traject naar verwachting minder vaak noodzakelijk zijn.

In optie 2 is het uitgangspunt dat de IE-rechten toevallen aan de werkgever van de onderzoeker die de vinding heeft gedaan. Indien partijen op een later moment overeenkomen dat de aldus door de uitvoerende onderzoekspartij verkregen IE-rechten op de resultaten geheel of gedeeltelijk zullen worden overgedragen aan de private partij, dan geldt als uitgangspunt dat hiervoor een marktconforme vergoeding dient te worden betaald, minus de private bijdrage. Voor een dergelijke overdracht van rechten geldt, dat het een juridisch-economische handeling betreft waarover BTW moet worden afgedragen resp. betaald.

Optie 1: passende afspiegeling

Verdeling IE-rechten

Vertrekpunt voor onderhandeling is dat de aanspraak op het claimen van IE-rechten op de resultaten van het onderzoek toekomt aan alle partijen. Vervolgens maken de projectpartijen in de consortiumovereenkomst afspraken over welke projectpartij welke rechten mag claimen. In ieder geval dient te zijn geregeld welke projectpartij het recht heeft om desgewenst octrooi te vragen op resultaten – het zgn. right of first refusal – in geval van een vinding.

Bij het opstellen van deze afspraken kan desgewenst gedifferentieerd worden naar werkpakket. Van belang is dat uit de consortium overeenkomst moet blijken dat de IE-rechten aan projectpartijen zijn toegekend op een wijze die een passende afspiegeling is van hun werkpakketten, bijdragen en respectieve belangen, om te bewerkstelligen dat in overeenstemming met staatsteunregelgeving wordt gehandeld. Bij deze toekenning van IE-rechten kunnen tevens afspraken worden gemaakt over marktconforme vergoedingen.

Bij de verdeling van aanspraken op IE-rechten tussen projectpartijen, dienen de door NWO gehanteerde percentage-categorieën in overweging te worden genomen. Achtergrond van deze categorieën is, dat bedrijven meer rechten krijgen naarmate zij meer bijdragen. Indien bij de verdeling bijvoorbeeld wordt afgesproken dat een private partij die een dergelijke beperkte bijdrage heeft gedaan toch een right of first refusal krijgt, ligt het voor de hand om af te spreken dat bij uitoefening van dit recht een marktconforme vergoeding wordt betaald, met aftrek van desbetreffende bijdrage. Deze percentage-categorieën zien er als volgt uit¹:

1. Vanaf 0% tot en met 10% private bijdrage krijgt het bedrijf geen rechten op de resultaten van de uitvoerende onderzoekspartij. Bedrijven kunnen tijdens het onderzoek gegenereerde resultaten intern, niet-commercieel gebruiken;
2. Vanaf 11% tot en met 30% private bijdrage krijgt het bedrijf een optierecht voor een exclusief commercieel gebruiksrecht op de al dan niet gepatenteerde resultaten van de uitvoerende onderzoekspartij. Indien dit optierecht wordt uitgeoefend door het bedrijf, dient voor het gebruiksrecht een marktconforme vergoeding te worden betaald, minus de private bijdrage;
3. Vanaf 31% tot en met 50% private bijdrage, krijgen bedrijven – in aanvulling op het optierecht uit categorie 2 – een niet-exclusief, royalty-vrij commercieel gebruiksrecht.

Berekening percentage private bijdrage

Voor de grondslag van de berekening van de percentages, geldt dat wordt uitgegaan van de marginale kosten (de NWO-bijdrage + cash/in kind private bijdrage(n)). Verder is het op grond van het NWO-beleid mogelijk om private bijdragen op te tellen, als gevolg waarvan bijvoorbeeld een MKB-bedrijf dat een relatief kleine bijdrage geeft, toch in categorie 2 of 3 kan vallen. Van belang is dan dat in categorie 2 voor een eventueel door dat bedrijf gewenste licentie moet worden betaald, met aftrek van de (in dat geval beperkte) private bijdrage.

---

¹ Voor wat betreft de percentages geldt, dat deze naar boven dienen te worden afgerond bij 0,5% en hoger.

Eigendomsoverdracht

Indien een projectpartij binnen het consortium interesse heeft in eigendomsrechten op een vinding teneinde hierop octrooi te kunnen vragen, terwijl deze eigendomsrechten echter op grond van de consortiumovereenkomst toevallen aan een andere projectpartij, dan kan hierover worden onderhandeld. In geval van eigendomsoverdracht geldt dat hiervoor een marktconforme vergoeding dient te worden betaald, met aftrek van de private bijdrage van het betrokken bedrijf. Voor een dergelijke overdracht van rechten geldt, dat het een juridisch-economische handeling betreft waarover BTW moet worden afgedragen resp. betaald.

Bij de onderhandeling over en vaststelling van de marktconforme vergoeding kan gebruik worden gemaakt van de zogenaamde 'market based approach' (marktvergelijking); 'income based approach' (welke inkomsten worden verwacht); of de cost based approach' (wat heeft het gekost om tot het onderzoeksresultaat te komen). Ook kan gebruik worden gemaakt van taxatie door een onafhankelijke expert. De onderhandeling over en vaststelling van de marktconforme vergoeding dient te worden gedocumenteerd door de penvoerder van het consortium.

Ten aanzien van de aan bedrijven te geven korting op de betaling van een marktconforme vergoeding geldt, dat hier de absolute aftrek dient te worden gehanteerd (in plaats van de relatieve aftrek). De private bijdrage dient aldus in zijn geheel te worden afgetrokken van de marktconforme prijs.

Toegankelijkheid onderzoeksresultaten

Partijen kunnen in de consortiumovereenkomst afspraken opnemen over bescherming van onderzoeksresultaten, geheimhouding en publicaties, met inachtneming van § 4.5 van de Algemene subsidiebepalingen NWO. Onderzoeksresultaten die niet vatbaar zijn voor IE-bescherming en waarvoor geen schriftelijke geheimhouding geldt, kunnen door alle partijen vrijelijk worden gebruikt.

Auteursrechten en databanken

Ten aanzien van de auteursrechten geldt het Open Acces beleid voor publicaties van NWO. Voor wat betreft gegenereerde databanken geldt dat NWO en de uitvoerende kennisinstelling tezamen de 'dataproducten' zijn en als zodanig het verdere gebruik van deze databanken bepalen (conform de Databankenwet).

Optie 2: rechten op eigen resultaten

Verdeling IE-rechten

De aanspraak op het claimen van IE-rechten op de resultaten van het onderzoek komt toe aan de onderzoekspartij die de resultaten heeft gegenereerd. Daarbij gelden eveneens de door NWO gehanteerde percentage-categorieën. Deze percentage-categorieën zien er als volgt uit:

1. Vanaf 0% tot en met 10% private bijdrage krijgt het bedrijf geen rechten op de resultaten van de uitvoerende onderzoekspartij. Bedrijven kunnen tijdens het onderzoek gegenereerde resultaten intern, niet-commercieel gebruiken;
2. Vanaf 11% tot en met 30% private bijdrage krijgt het bedrijf een optierecht voor een exclusief commercieel gebruiksrecht op de al dan niet gepatenteerde resultaten van de uitvoerende onderzoekspartij. Indien dit optierecht wordt uitgeoefend door het bedrijf, dient hiervoor een

- marktconforme vergoeding te worden betaald, minus de private bijdrage;
3. Vanaf 31% tot en met 50% private bijdrage, krijgen bedrijven – in aanvulling op het optierecht uit categorie 2 – een niet-exclusief, royalty-vrij commercieel gebruiksrecht.

Berekening percentage private bijdrage

Voor de grondslag van de berekening van de percentages, geldt dat wordt uitgegaan van de marginale kosten (de NWO-bijdrage + cash/in kind private bijdrage(n)). Verder is het op grond van het NWO-beleid mogelijk om private bijdragen op te tellen, als gevolg waarvan bijvoorbeeld een MKB-bedrijf dat een relatief kleine bijdrage geeft, toch in categorie 2 of 3 kan vallen. Van belang is dan dat in categorie 2 voor een eventueel door dat bedrijf gewenste licentie moet worden betaald, met aftrek van de (in dat geval beperkte) private bijdrage.

Eigendomsoverdracht

Indien een bedrijf de IE-rechten wil claimen op de resultaten van een uitvoerende onderzoekspartij binnen het consortium, door middel van het aanvragen van een octrooi, dient het bedrijf hiervoor een marktconforme vergoeding te betalen. Van deze vergoeding wordt de private bijdrage van het betrokken bedrijf afgetrokken. Voor een dergelijke overdracht van rechten geldt, dat het een juridisch-economische handeling betreft waarover BTW moet worden afgedragen resp. betaald.

Bij de onderhandeling over en vaststelling van de marktconforme vergoeding kan gebruik worden gemaakt van de zogenaamde 'market based approach' (marktvergelijking); 'income based approach' (welke inkomsten worden verwacht); of de 'cost based approach' (wat heeft het gekost om tot het onderzoeksresultaat te komen). Ook kan gebruik worden gemaakt van taxatie door een onafhankelijke expert. De onderhandeling over en vaststelling van de marktconforme vergoeding dient te worden gedocumenteerd door de penvoerder van het consortium.

Ten aanzien van de aan bedrijven te geven korting op de betaling van een marktconforme vergoeding geldt, dat hier de absolute aftrek dient te worden gehanteerd (in plaats van de relatieve aftrek). De private bijdrage dient aldus in zijn geheel te worden afgetrokken van de marktconforme prijs.

Toegankelijkheid onderzoeksresultaten

Partijen kunnen in de consortiumovereenkomst afspraken opnemen over bescherming van onderzoeksresultaten, geheimhouding en publicaties, met inachtneming van § 4.5 van de Algemene subsidiebepalingen NWO. Onderzoeksresultaten die niet vatbaar zijn voor IE-bescherming en waarvoor geen schriftelijke geheimhouding geldt, kunnen door alle partijen vrijelijk worden gebruikt.

Auteursrechten en databanken

Ten aanzien van de auteursrechten geldt het Open Acces beleid voor publicaties van NWO. Voor wat betreft gegenereerde databanken geldt dat NWO en de uitvoerende kennisinstelling tezamen de 'dataproducten' zijn en als zodanig het verdere gebruik van deze databanken bepalen (conform de Databankenwet).

Uitgave:
Nederlandse Organisatie voor
Wetenschappelijk Onderzoek
Versie: augustus 2016

Bezoekadres:
Laan van Nieuw Oost-Indië 300
2593 CE Den Haag

november 2016

